Cuntas Leithreasa 2015

Vóta 30

Talmhaíocht, Bia agus Mara

Réamhrá

Tá dualgas orm i mo cháil mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 30 cuntas leithghabhála an Vóta a ullmhú gach bliain agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste i gcomhair iniúchta.

De réir an cheanglais sin, tá an cuntas iniata ullmhaithe agam i leith an méid a caitheadh sa bhliain dar críoch 31 Nollaig 2015 ar thuarastail agus ar chostais in Oifig an Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara, lena n-áirítear seirbhísí áirithe arna riar ag an Oifig sin, agus maidir le Coimisiún Talún na hÉireann agus deontais, fóirdheontais agus deontais eile a íoc, agus maidir le deontais áirithe a íoc faoi scéimeanna airgead teoranta agus feabhsú Inis Sionnach.

Déantar comparáid idir toradh an chaiteachais agus na suimeanna

(a) a dheonaigh Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2015, lena n-áirítear an tsuim den chaiteachas don bhliain a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasuithe-i-gcabhair, agus

(b) a cuireadh ar fáil do sheirbhísí soláthair chaipitil in 2015 as leithreasuithe 2014 nár caitheadh, faoi na socruithe géillte iarchurtha a bhunaigh Alt 91 den Acht Airgeadais 2004.

Tá farasbarr €56.62milliún dlite le géilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas é an Ráiteas ar Bheartais agus ar Phrionsabail Cuntasaíochta agus nótaí 1 go 7.

Ráiteas ar Bheartais agus ar Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na beartais agus prionsabail chuntasaíochta caighdeánacha maidir le cuntais leithghabhála a réiteach i bhfeidhm agus an Cuntas a ullmhú, ach amháin maidir leis na nithe seo a leanas

Sócmhainní caipitiúla

Tá sceideal faoin talamh agus faoi na foirgnimh ar fad a riartar ag an Roinn iarcheangailte leis an gcuntas. De bharr nach bhfuil luachálacha don mhaoin sin go léir ar fáil, áfach, níl siad san áireamh sa ráiteas ar shócmhainní caipitiúla.

Dímheas

Déantar bogearraí an Chórais Chomhtháite Faisnéise Bainistíochta (CCFB) agus an Chórais Chomhtháite Faisnéise Iascaigh (CCFI) a dhímheas ag 20%.

Ráiteas faoin Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht don chóras rialaithe airgeadais inmheánach

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá agam as cinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú ag an Roinn.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs mo chuid dualgas féin mar Ard-Rúnaí. Freisin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach ráthaíocht réasúnta seachas dearbhráthaíocht go bhfuil sócmhainní cumhdaithe, idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile cé acu a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe airgeadais inmheánacha a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtúlacht faoi athbhreithniú a leanann ar aghaidh.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil mar chuid di na heilimintí seo a leanas

- sannadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach
- bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht do bhainistiú airgeadais
- bunaíodh gnáthaimh fhoirmeálta do thuairisciú teipeanna suntasacha rialaithe agus do chinntiú gníomhaíochta ceartaithí cuí
- is ann do Choiste Iniúchta le comhairle a thabhairt dom maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí don chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistithe

Dearbhaím go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairiscithe bainistíochta rialta i bhfeidhm lena n-áirítear deighilt dualgais agus córas tarmligthe agus cuntasachta, agus go háirithe go bhfuil

- Córas buiséadaithe iomchuí ann le buiséad bliantúil a bhíonn faoi athbhreithniú ag bainistíocht shinsearach.
- Athbhreithniú rialta á dhéanamh ag lucht bainistíochta sinsearaí ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla a léiríonn feidhmíocht airgeadais in aghaidh meastachán.
- Córas bainistithe riosca i bhfeidhm taobh istigh den Roinn.
- Córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras ICT a chinntiú.
- Treoirlínte rialaithe infheistíochta caipitil iomchuí ann, chomh maith le rialacha foirmiúla um bhainistiú tionscadail.
- Cinntíonn an Roinn go gcuirtear fócas iomchuí ar an dea-chleachtas agus ceannaigh á ndéanamh agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm le comhlíonadh na dtreoirlínte ábhartha ar fad a chinntiú.Chomhlíon an Roinn na treoirlínte seachas i 34 gcás chonradh gach cheann ag eachtaí le íocaíochtaí de bhreis ar €25,000 le suim iomlán de €1.71 milliún a liostáileadh i mo thuairisceán bliantúil maidir le Ciorclán 40/2002. Tugadh faoi phróisis iomaíocha le haghaidh ceithre cinn déag de na conarthaí seo i 2015. Baineann na conarthaí eile le seirbhísí mar nach rabhthas in ann ach soláthróir oiriúnach amháin a úsáid.

Iniúchadh Inmheánach agus Coiste Iniúchta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánach ag an Roinn le pearsanra atá oilte go cuí, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa atá faofa agam. Téann anailís de na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na Roinne i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchta inmheánaigh, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Déantar an fheidhm inmheánach iniúchta a athbhreithniú ó am go chéile agam féin agus ag an gCoiste Iniúchta. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam le cinntiú go ndéantar tuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaigh a athleanúint.

Athbhreithniú ar bhainistiú agus ar rialú airgeadais

Tá roinnt bealaí ag an Roinn le hathbhreithniú agus meastóireacht a dhéanamh ar a córas rialaithe agus bainistíochta airgeadais ar bhonn leanúnach. Áirítear orthu sin a Grúpa Athbhreithnithe Creidiúnaithe, a Coiste Iniúchta agus a Córas Bainistithe Riosca.

Déanann an Grúpa Athbhreithnithe Creidiúnaithe, a bhfuilim i mo chathaoirleach air, athbhreithniú ar thorthaí iniúchta AE agus déanann monatóireacht ar an dul chun cinn atáthar a dhéanamh maidir le haghaidh a thabhairt ar cheisteanna rialaithe aitheanta agus maidir le ceanglais creidiúnaithe atá leagtha síos faoi rialachán a bhaineann le gníomhaireachtaí íocaíochta an AE a chomhlíonadh.

Bíonn an Roinn faoi réir raon iniúchtaí ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste, ag an Aonad Iniúchta Inmheánaigh, ag Cúirt Iniúchóirí an AE, ag Coimisiún an AE agus ag comhlacht deimhniúcháin neamhspleách - cuideachta cuntasaíochta ghairmiúil - a dheimhníonn na cuntais bhliantúla EAGF and EAFRD. Bhí an Roinn faoi réir thart ar 2,276 lá iniúchta ag na comhlachtaí sin in 2015. Chuir mé dearbhú bainistíochta ar fáil don chomhlacht deimhnithe maidir le cuntais bhliantúla AE mar a éilítear le Rialachán 1360/2013 ón gComhairle.

Slándáil TEC

Tá an Roinn tiomanta go láidir do shlándáil a córais teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide, agus déantar athbhreithniú neamhspleácha orthu sin freisin. Tá nósanna imeachta aisghabhála/cúltaca doiciméadaithe i bhfeidhm do na sonraí ríthábhachta go léir, lena n-áirítear seirbhísí stórála as an láthair agus saoráidí aisghabhála i gcás tubaiste. Tá Aonad Slándála TF tiomanta ag an Roinn agus tá sí forghníomhach i bhforbairt agus cur chun cinn polasaithe slándála TF. Bíonn socruithe slándála ICT faoi réir ag athbhreithniú ó rannóg iniúchta TF an Aonaid Iniúchta Inmheánaigh. Chomh maith leis sin bíonn an Roinn faoi réir ag iniúchadh creidiúnaithe bliantúil, lena n-áirítear athbhreithniú ar bhainistíocht riosca ríomhaireachta, ina cáil mar ghníomhaire íocaíochta thar ceann an Aontais Eorpaigh. Mar chuid den phróiseas creidiúnaithe, roghnaigh an Roinn an caighdeán idirnáisiúnta ISO 27001: Cód Cleachtais um Bainistiú Slándála Faisnéise a ghlacadh mar bhunús dá slándáil TF.

Seirbhísí Comhroinnte

Tá mo fhreagrachtaí comhlíonta agam ó thaobh cheanglais an chomhaontaithe bhainistíochta seirbhíse idir an Roinn seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte chun seirbhísí comhroinnte acmhainní daonna a sholáthar.

Braithim ar litir ráthaíochta ó Oifigeach Cuntasaíochta Vóta na Seirbhísí Comhroinnte go bhfeidhmítear na rialuithe cuí i soláthar seirbhísí comhroinnte chuig an Oifig seo.

Aidan O'Driscoll
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

24 Márta 2016

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuairisc le cur faoi bhráid Tithe an Oireachtais

Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithghabhála do Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2015 faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a forordaíodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasaíochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntais leithghabhála.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithghabhála a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntais leithghabhála gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithghabhála, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas ag cloí leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntas leithghabhála.

Scóip an iniúchta

Áirítear mar chuid d'iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus do rialtacht na n-idirbheart airgeadais atá san áireamh sa chuntas chomh maith le measúnú i dtaca leis an gceist ar cloíodh le forálacha cuntasaíochta *Ghnáthaimh Airgeadais Phoiblí* na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithghabhála saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithghabhála.

Tuairim faoin gcuntas leithghabhála

I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithghabhála go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2015.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh taifid chuntasaíochta leordhóthanacha ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara. Réitíonn an cuntas leithghabhála leis na taifid chuntasaíochta.

Ag tuairisciú ar ghnóthaí a tháinig chun cinn ó iniúchadh

Tagraíonn Caibidil 7 de mo thuarascáil maidir le cuntais na seirbhísí poiblí le haghaidh 2015 do ghnóthaí áirithe eile a bhaineann le Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara .

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

28 Meán Fomhair 2016

Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara

Cuntas Leithreasa 2015

			2015		2014
		Suim soláthraithe sa mheastachán		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
Caiteachas cláir					
A	Trádáil, forbairt agus polasaí agraibhia				
	Bunaidh	410,676			
	Forlíontach	(10,860)	399,816	387,177	343,028
B	Sábháilteacht bia, sláinte agus leas ainmhithe agus sláinte plandaí				
	Bunaidh	204,002			
	Forlíontach	(6,090)	197,912	196,355	199,698
C	Geilleagar agus timpeallacht tuaithe				
	Soláthar don bhliain reatha	386,779			
	Géilleadh iarchurtha	(8,750)			
	Forlíontach	18,000	396,029	355,045	415,839
D	Caiteachas díreach				
	Bunaidh	240,611			
	Forlíontach	90,700	331,311	326,063	232,895
Ollchaiteachas					
	Soláthar don bhliain reatha	1,242,068			
	Géilleadh iarchurtha	18,000			
	Forlíontach	65,000			
			1,325,068	**1,264,640**	**1,191,460**
Bain de					
E	**Leithreasaí-i-gcabhair**				
	Bunaidh	469,489			
	Forlíontach	(39,000)	**430,489**	**438,683**	**71,220**
Glanchaiteachas					
	Bunaidh	772,579			
	Géilleadh iarchurtha	18,000			
	Fhorlíontach	104,000			
			894,579	**825,957**	**1,120,240**

Farasbarr don ghéilliúint

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh le hais na glansuime faoi dhliteanas don ghéilliúint don Státchiste. Faoi Alt 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir iomlán nó cuid d'aon leithghabháil neamhchaite do sheirbhísí soláthair chaipitil a thabhairt anonn lena chaitheamh sa bhliain ina dhiaidh sin.

	2015	2014
	€	€
Farasbarr don bhliain	68,622,477	31,663,091
Suim iarchurtha ón bhfarasbarr atá le tabhairt suas	(12,000,000)	(18,000,000)
Farasbarr le Géilleadh	56,622,477	13,663,091

Anailís an chaiteachais riaracháin

		2015		2014
		Suim soláthraithe sa mheastachán	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	167,732	165,980	164,179
ii	Taisteal agus cothú	6,909	6,971	6,995
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha	3,663	5,448	2,952
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	4,501	4,553	4,076
v	Trealamh oifige agus seirbhísí IT seachtracha	21,600	24,590	23,493
vi	Costais áitreabh oifige	5,798	6,112	5,942
vii	Seirbhísí comhairleachta agus athbhreithniú luach airgid agus beartais	36	108	179
viii	Bearta forlíontacha chun leasa airgeadais an AE a chosaint	1,352	597	536
ix	Seirbhísí saotharlainne	5,800	5,733	4,777
x	Uachtaránacht an AE	—	—	16
		217,391	220,092	213,145

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2015

		2015	2014
	€000	**€000**	**€000**
Caiteachas cláir		1,044,548	978,315
Pá		165,980	164,179
Caiteachas eile		54,112	48,966
Ollchaiteachas		**1,264,640**	**1,191,460**
Bain de			
Leithreasaí-i-gcabhair		438,683	71,220
Glanchaiteachas		**825,957**	**1,120,240**
Athruithe maidir le sócmhainní caipitil			
Airgead ar Cheannacháin	(4,679)		
Dímheas	4,454		
Gnóthachan ar dhiúscairtí	12	(213)	(765)
Athruithe maidir le glansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhraithe deiridh	45,659		
Ardú ar stoic	1,327		
		46,986	(175,920)
Caiteachas díreach		**872,730**	**943,555**
Caiteachas tabhaíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		67,099	64,171
Measchíosanna		7,200	6,676
Costas glan clár		**947,029**	**1,014,402**

1.1 Caiteachas ar Sheirbhísí Gaolmhara

Tá méid an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na méideanna measta seo a leanas i ndáil le Vóta 30 a tabhaíodh in áit eile.

		2015	2014
		€000	**€000**
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	m	59	—
Vóta 12 Aoisliúntais agus Liúntais Scoir		61,889	59,967
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí		4,850	3,896
An Príomh-Chiste – pinsin na n-airí srl.		301	308
		67,099	**64,171**

Tugann ‘m’ le fios gur luach measta nó costas cionroinnte atá ann.

2 Clár Comhardaithe amhail an 31 Nollaig 2015

	Nóta	2015 €000	2014 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	13,197	12,984
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.3	34,296	23,529
Stoic	2.4	2,503	3,830
Réamhíocaíochtaí		2,196	2,392
Ioncam fabhraithe:			
Maoiniú EAFRD dlite ón AE		129,983	181,000
Méideanna eile dlite ón AE		515	550
Ró-íocaíochtaí scéime	6.3	3,254	3,022
Dlite ó sheirbhísí		8,724	7,030
Iarmhéideanna eile dochair	2.5	2,498	9,911
Iomlán na sócmhainní reatha		**183,969**	**231,264**
Lúide dliteanais reatha			
Costais fhabhraithe		4,176	7,839
Iarmhéideanna eile creidmheasa	2.6	21,228	9,579
Glandliteanas don Státchiste	2.7	15,566	23,861
Iomlán na ndliteanas reatha		**40,970**	**41,279**
Glandliteanais reatha		**142,999**	**189,985**
Glandliteanais		**156,196**	**202,969**
Léirithe ag:			
Cuntas maoiniú Stáit	2.1	**156,196**	**202,969**

2.1 Cuntas Maoiniú Stáit	**Nóta**		**2015**	**2014**
		€000	**€000**	**€000**
Iarmhéid ag 1 Eanáir			202,969	26,284
Eisíocaíochtaí as an vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	790,579		
Glan-fhorlíontach	Cuntas	104,000		
Le géilleadh – Suim Iarchurtha	Cuntas	(12,000)		
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(56,622)		
Vóta glan			825,957	1,120,240
Caiteachas (airgead tirim) tabhaíodh in áit eile	1		67,099	64,171
Caiteachas neamh-airgid - measchíosanna	1		7,200	6,676
Costas glan clár	1		(947,029)	(1,014,402)
Iarmhéid ag 31 Nollaig			**156,196**	**202,969**

2.2 Sócmhainní Caipitil

	Trealamh oifige/ fearais eile	Troscán agus feistin	Iomlán
	€000	€000	€000
Ollsócmhainní			
Costas nó luacháil amhail an 1 Eanáir 2015	227,120	14,084	241,204
Breiseanna	4,632	47	4,679
Diúscairtí	(727)	—	(727)
Costas nó luacháil amhail an 31 Nollaig 2015	231,025	14,131	245,156
Dímheas Carntha			
Iarmhéid tosaigh amhail an 1 Eanáir 2015	215,057	13,163	228,220
Dímheas don bhliain	4,178	276	4,454
Dímheas ar dhiúscairtí	(715)	—	(715)
Dímheas carnach amhail an 31 Nollaig 2015	218,520	13,439	231,959
Glansócmhainní amhail an 31 Nollaig 2015	**12,505**	**692**	**13,197**
Glansócmhainní amhail an 31 Nollaig 2014	**12,063**	**921**	**12,984**

Ní áirítear talamh agus foirgnimh sa ráiteas thuas. Tá liosta talún agus foirgneamh atá á riar ag an Roinn iarcheangailte leis an gcuntas.

2.3 Banc agus Airgead Tirim	**2015**	**2014**
amhail an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Iarmhéid ag an bPámháistir Ginearálta	32,950	19,438
Iarmhéideanna bainc Tráchtála	1,427	4,172
Orduithe gan íoc	(81)	(81)
	34,296	23,529

2.4 Stoic	**2015**	**2014**
amhail an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Soláthairtí saotharlainne agus ceimiceáin	453	539
Soláthairtí stáiseanóireachta	111	152
Soláthairtí ríomhaireachta	44	25
Soláthairtí tréidliachta	1,427	2,704
Beostoc	324	306
Stoc talmhaíochta	99	73
Soláthairtí glantacháin	20	14
Stoic ola	25	17
	2,503	3,830

2.5 Iarmhéideanna Eile Dochair	**2015**	**2014**
amhail an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Óinchistí agus costais taistil in-aisíoctha	143	175
Aiscí agus cnapshuimeanna pinsin in-aisíoctha de chuid na Roinne	1	2
Airleacain chuig OOP	1,124	998
Dlite ó údaráis áitiúla maidir le forbairt chuain	66	66
Méid infhorchúitithe ón AE	—	5,642
Réamhíocaíochtaí tuarastail ón Státchiste	428	2,873
Eile	736	155
	2,498	9,911

2.6 Iarmhéideanna Eile Creidmheasa	**2015**	**2014**
amhail an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Suimeanna dlite don Stát		
Cáin Shiarchoinneálach	943	747
Cáin Bhreisluacha	1,023	527
Cáin Chonarthaí Iomchuí	24	3
Aoisliúntas	17	5
CBL ar Dhíolacháin	258	88
Cáin Ioncaim	12	11
Fáltais bhreise le híoc leis an Státchiste	206	54
	2,483	1,435
Urrúis	302	208
Díolacháin/ tobhaigh chuóta bainne	550	550
Táillí ceadúnaithe lotnaidicídí	734	1,122
Airleacain AE	9,386	5,917
Clár Sonraí Mairteola & Géanómaíochta	3,828	—
Ilghnéitheach[1]	3,945	192
	21,228	9,579

[1] Tá feidhmiúlacht ag córas cuntasaíochta na Roinne a cheadaíonn iontrálacha príomhleabhair chuntais idirchomhlachta idir na haonáin tuairiscithe atá laistigh dá shainchúram. Chomh maith leis an Vóta, cuimsíonn siad seo Cuntais CERT agus CETFT an AE, agus Cuntas na Lárionad Cuain Iascaireachta. Gabhtar na hiarmhéideanna féichiúnaí/creidiúnaí seo i gcuntais rialúcháin sa chlár comhardaithe agus glantar iad ag an PMG ar an gcéad lá oibre eile.

2.7 Glandliteanas don Státchiste

amhail an 31 Nollaig	2015	2014
	€000	€000
Farasbarr le tabhairt suas	56,622	13,663
Géilleadh iarchurtha	12,000	18,000
Deontas ón státchiste nár tarraingíodh	(53,056)	(7,802)
Glandliteanas don Státchiste	15,566	23,861
Arna léiriú le:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	34,296	23,529
Iarmhéideanna dochair: ar fionraí	2,498	9,911
	36,794	33,440
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(2,483)	(1,435)
Iarmhéideanna creidmheasa: ar fionraí	(18,745)	(8,144)
	(21,228)	(9,579)
	15,566	23,861

2.8 Ceangaltais

amhail an 31 Nollaig			2015	2014
	Dlite go 2016	**Blianta dar gcionn**	**Iomlán**	**Iomlán**
	€000	**€000**	**€000**	**€000**
(a) Soláthar	16,341	9,274	25,615	25,185
(b) Deontais				
Deontais infheistíochta caipitil	10,523	—	10,523	15,420
Taighde bia	12,947	38,997	51,944	64,318
Foraoiseacht	100,810	582,875	683,685	729,868
Bithfhuinneamh	—	—	—	192
Deontais chuig an earnáil orgánach	11,481	44,000	55,481	16,339
Scéim fheabhsaithe fheirmeacha	9,916	1,640	11,556	31,119
Scéim luathscoir	5,016	5,677	10,693	19,479
An scéim um chosaint na timpeallachta tuaithe	2,382	—	2,382	32,233
An scéim um chaomhnú an chomhshaoil faoin tuath	50,255	29,660	79,915	185,500
Scéim ghairneoireachta	764	—	764	335
Iompar Fodair Iompórtáilte	51,000	187,000	238,000	—
Sláinte Ainmhithe Éireann	500	500	1,000	1,500
Luacháil Mhargaidh Ar Fheirm	180	—	180	115
An Scéim Ghlas ar Bheagán Carbóin do Chomhshaol na Talmhaíochta	190,580	719,840	910,420	—
Iomlán na ngealltanas infhorfheidhmithe le dlí	462,695	1,618,463	2,082,158	1,121,603

Athruithe suntasacha

Cuirtear míniú ar fáil thíos nuair a mhéadaigh/(laghdaigh) ceangaltais ilbhliantúla faoi níos mó ná €500,000 ó 2014 go 2015.

Cur síos	Méid méadú/(laghdú) €000	Míniú
Deontais infheistíochta caipitil	(4,897)	Táthar ag leanúint leis an bhfigiúr tiomantais mar a rinneadh cur síos air agus tá líon níos lú ag glacadh leis i mbabhta dámhachtainí 2016.
Taighde bia	(12,374)	Tháinig laghdú ar ghealltanais de bharr gur tugadh roinnt tionscadal taighde chun críche in 2015 ina ndearnadh coigilteas ar dhámhachtainí bunaidh agus de bharr buiséid athbhreithnithe do thionscadail leanúnacha eile.
Foraoisiú	(46,183)	Is féidir le Tiomantais Fhoraoiseachta dul thar 20 bliain agus de thoradh ar mhionchoigeartú i modh ríofa na dtiomantas seo chuaigh measúnú na dtiomantas iomlán i laghad.
Deontais chuig an earnáil orgánach	39,142	Athosclaíodh an Scéim Feirmeoireachta Orgánaí ag deireadh 2015 chun glacadh le hiarratais bhreise do 2016 agus tá sí lán anois.
An Scéim Feabhsúcháin Feirme	(19,563)	Tá an Scéim dúnta agus tá gealltanais á dtabhairt chun críche mar a rinneadh cur síos orthu.

Cur síos	Méid méadú/(laghdú) €000	Míniú
Scéim Luathscoir	(8,786)	Tá na tiomantais don Scéim Luathscoir á dtabhairt chun críche mar a rinneadh cur síos orthu agus tá an scéim dúnta d'iarratasóirí nua ó 2008.
Timpeallacht Tuaithe Scéim Cosanta	(29,851)	Tá an scéim dúnta agus níl fanta ach tiomantais iarmharacha atá ag laghdú.
An Scéim um Roghanna Comhshaol Talmhaíochta (AEOS)	(105,585)	Is d'fhad ama na scéimeanna AEOS, atá dúnta d'iarratasóirí nua, atá an Tiomantas iomlán luaite. Tá iarratasóirí ag aistriú chuig an scéim nua GLAS freisin agus tá athbhreithniú anuas á dhéanamh ar thiomantais AEOS mar thoradh air sin.
Clár Géanómaíochta Sonraí Mairteola	238,000	Scéim nua chun fiúntas géanómaíochta an tréada náisiúnta mairteola a fheabhsú trí shonraí agus géinitíopaí na n-ainmhithe roghnaithe a bhailiú. Mairfidh an scéim go dtí 2020.
Sláinte Ainmhithe Éireann	(500)	Táthar ag leanúint leis an deontas mar a cuireadh síos air.
An Scéim Ghlas ar Bheagán Carbóin do Chomhshaol na Talmhaíochta	910,420	Is ionann GLAS agus an scéim talmhaíochta comhshaoil ilbhliantúil nua atá mar chuid den Chlár Forbartha Tuaithe.

3 Caiteachas Cláir réir Fo-mhírcheann

			2015		2014
			Suim soláthraithe sa mheastachán	**Toradh**	**Toradh**
		€000	**€000**	**€000**	**€000**
A	**Trádáil, Forbairt agus Polasaí Agraibhia**				
A.1	Riarachán - pá		16,504	16,331	16,154
A.2	Riarachán - caiteachas eile		4,296	4,666	4,119
A.3	Taighde agus oiliúint		27,983	24,561	25,908
A.4	Forbairt talmhaíochta agus bia		10,436	9,850	9,718
A.5	Teagasc - do speansais ghinearálta				
	Suim bhunaidh	113,839			
	Forlíontach	(2,700)	111,139	111,139	108,710
A.6	An Bord Bia - do speansais ghinearálta				
	Suim bhunaidh	32,944			
	Forlíontach	(1,200)	31,744	30,836	27,282
A.7	Foras na Mara		26,621	26,301	23,479
A.8	Bord Iascaigh Mhara		19,016	19,016	18,234
A.9	Deonacháin chabhair bia - An Clár Domhanda Bia		9,960		9,960
	Suim bhunaidh	9,960			
	Forlíontach	10,040	20,000	20,000	9,960
A.10	Seirbhísí eile		28,077	21,056	23,493
A.11	An Ciste Rásaíochta Capall agus Cúnna		68,000	68,000	54,220
A.12	Scéim um Ghéanómaíocht Mhairteola				
	Bunaidh	52,000			
	Forlíontach	(17,000)	35,000	34,692	21,751
A.13	Ciste Forbartha agus Nuálaíochta Tuaithe CEDRA		1,000	729	—
			399,816	**387,177**	**343,028**

Athruithe suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gClár A €12.64 millún níos ísle ná mar a soláthraíodh. Tharla sin go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Taighde agus oiliúint	3,422	Maireann tionscadail taighde 3-5 bliana de ghnáth agus is deacair caiteachas a thomhas mar braitheann íocaíochtaí ar dhul chun cinn sásúil, a bhí níos lú ná tuartha sa chás seo.
Talmhaíocht agus bia a fhorbairt	586	Rinneadh coigilteas mar nach raibh roinnt de na tionscadail mhargaíochta agus phróiseála faoi bhabhta 2008 tugtha chun críche faoi dheireadh na bliana. Freisin, fuarthas níos lú éileamh faoin gCiste Iomaíochta Bia in 2015 ná mar a bhí súil leis.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
An Bord Bia –do chostais ghinearálta	2,108	Tá an tearc-chaitheamh mar gheall ar líon níos lú dul ar scor ná mar a réamh-mheasadh, mar gheall, seans, ar athruithe i riail na Tréimhse Cairde, agus tabhaíodh mar sin de costais níos ísle phinsin agus chnapshuime.
Tabhartais Chúnaimh Bhia – An Clár Domhanda Bia	(10,040)	Socrú rialtais an tiomantas a bhí ann roimhe ar luach €10m don CDB a dhúbailt mar chuid dá fhreagra ar ghéarchéim na dteifeach.
Seirbhísí eile	7,021	Tá €2,500,000 iarchurtha mar nach raibh aon chaiteachas dlite ar thionscadal feabhsúcháin Chaisleán Bhaile Sheonach roimh dheireadh na bliana. Rinneadh coigilteas freisin mar gur socraíodh líon níos lú cásanna dlí i rith na bliana ná mar a bhí súil leis agus gur próiseáladh líon níos lú iarratas ná mar a bhí súil leis chuig an gcéim íocaíochta faoi Chláir Glactha na Teicneolaíochta Caoireola agus Mairteola.
Clár Sonraí Mairteola & Géanómaíochta	17,308	Tharla tearc-chaitheamh i gcéad bhliain an chláir 6 bliana ós rud é nárbh fhéidir na riachtanais iomlána a dheimhniú do roinnt rannpháirteach go dtí tar éis an dáta is déanaí íocaíochta i 2015 (Tá íocaíochtaí le déanamh go luath i 2016).
Ciste Forbartha agus Nuálaíochta Tuaithe CEDRA	271	Ní raibh na hoibreacha ceadaithe tugtha chun críche go hiomlán laistigh den fhráma ama agus mar sin rinneadh tearc-chaiteachas ón gciste.

				2015		2014
				Suim soláthraithe sa mheastachán	**Toradh**	**Toradh**
			€000	**€000**	**€000**	**€000**
B	**Sábháilteacht Bia, Sláinte agus Leas Ainmhithe agus Sláinte Plandaí**					
B.1	Riarachán - pá			94,192	93,209	92,197
B.2	Riarachán - caiteachas eile			28,255	30,860	28,082
B.3	Sábháilteacht bia (agus sláinte poiblí), sláinte agus leas ainmhithe agus sláinte plandaí					
		Suim Bhunaidh	81,555			
		Forlíontach	(6,090)	75,465	72,286	79,419
				197,912	**196,355**	**199,698**

Athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an t-ollchaiteachas maidir le Clár B €1.56 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Sábháilteacht Bhia (agus sláinte phoiblí), sláinte agus leas ainmhithe agus sláinte phlandaí	9,269	Laghdaigh an suíomh feabhsaithe i dtaca le heitinn agus brúsallóis an caitheamh ar tháillí agus ar chúiteamh d'fheirmeoirí. Laghdaíonn leas feabhsaithe capall an caitheamh ar ghníomhartha sonracha Rialaithe na gCapall. Laghdaíodh an leithdháileadh do B3 faoi €6m sa Mheastachán Forlíontach ós rud é gur measadh gurbh é sin an méid arbh fhéidir é a thógáil go críonna ón bhfo-cheannteideal seo ag cur san áireamh an caitheamh suas go deireadh Mhí Dheireadh Fómhair agus na gnáthphatrúin chaithimh sa ráithe dheireanach. Leanadh ar aghaidh leis na tosca sách dearfacha suas go deireadh na bliana agus rinneadh tuilleadh coigiltis, mar sin de. Iarchuireadh €95,000 mar gheall ar éileamh níos ísle do chuid chaipitil scéim na gcapall uirbeach.

					2015	2014
			Suim soláthraithe sa mheastachán		Toradh	Toradh
			€000	€000	€000	€000
C	**Eacnamaíocht agus Timpeallacht na Tuaithe**					
C.1	Riarachán – pá			34,496	34,135	33,765
C.2	Riarachán - caiteachas eile			9,168	9,962	9,003
C.3	Scéim imshaol talmhaíocht			150,550	131,232	200,324
C.4	Soghluaiseacht talún (scéimeanna luathscoir/cabhair suiteála)					
		Suim Bhunaidh	8,144			
		Forlíontach	(750)	7,394	7,143	10,523
C.5	Forbairt talmhaíochta agus bia					
		Suim Bhunaidh	40,805			
		Forlíontach	(3,500)	37,305	30,616	21,963
C.6	Foraoiseacht agus bithfhuinneamh					
		Soláthar don bhliain reatha	93,581			
		Géilleadh iarchurtha	18,000	111,581	104,145	112,018
C.7	Iascaigh					
		Suim Bhunaidh	29,350			
		Forlíontach	(3,600)	25,750	23,095	15,881
C.8	An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara			11,260	10,580	10,123
C.9	Seirbhísí eile					
		Suim Bhunaidh	1,425			
		Forlíontach	(900)	525	465	434
C.10	Tionscadal feabhsúcháin Inis Sionnach			8,000	3,672	1,805
				396,029	**355,045**	**415,839**

Athruithe suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gClár C €40.98 milliún mór ná mar a soláthraíodh. Tharla sin go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	**Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000**	**Míniú**
Scéim imshaol talmhaíocht	19,318	Tharla an difríocht ón meastachán de bharr gur glanadh agus gur íocadh níos mó iarratas faoin Scéim um Chosaint an Chomhshaoil Tuaithe ag deireadh 2014, níos luaithe ná mar a soláthraíodh i meastachán na bliana reatha. Chomh maith leis sin, rinneadh coigilteas faoi GLAS mar go raibh na híocaíochtaí le hiarratasóirí níos lú ná mar a bhí measta, ach rinneadh na coigiltis seo a fhritháireamh i bpáirt trí níos mó iarratas ná mar a bhí súil leis faoin scéim um roghanna comhshaoil talmhaíochta a bheith ceadaithe le haghaidh íocaíochtaí.
Soghluaisteacht Talaimh (scéimeanna luathscoir/cúnaimh shuiteála)	1,001	Tá an caiteachas níos ísle ná mar a measadh mar gheall air go príomha go bhfuair rannpháirtithe na Scéime Luathscoir níos mó pinsin scoir stáit ná mar a réamh-mheasadh. (Laghdaíonn seo an íocaíocht SLS faoi shuim chomhfhreagrach).

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Talmhaíocht agus bia a fhorbairt	10,189	Bhí caiteachas faoi na scéimeanna láimhseála caorach, tithíochta cránacha agus bailithe báistí níos lú ná mar a bhí súil leis mar go mbíonn dhá bhliain ag feirmeoirí oibreacha ceadaithe a thabhairt chun críche agus is deacair an bhliain ina ndéanfar íocaíocht a thuar. Freisin, níor tháinig éilimh faoin scéim sábháilteachta feirme a seoladh i mí Dheireadh Fómhair 2014 in aibíocht ag an ráta a raibh súil leis.
Foraoiseacht agus bithfhuinneamh	7,436	Iarchuireadh €7,227,000 mar gheall ar choigilteas a tharla go príomha mar gheall ar go raibh an scéim fhoraoisithe faoi chinnireacht éilimh agus ag brath ar iarratais a bheith déanta in am agus rinneadh coigilteas freisin mar gheall go raibh an líon iarratas ar an Scéim Bhóthair Foraoise níos lú ná mar a bhí súil leis de bharr ceisteanna maidir le cead pleanála do bhóithre foraoise ag dul isteach ar bhóithre poiblí a dheonú.
Iascach	6,255	Tharla coigilteas go príomha mar gheall gur glacadh go déanach leis an gClár Forbartha Bia Mara i mí na Nollag, a bhí fritháirithe i bpáirt ag leibhéal níos airde de chaiteachas caipitil ar chuanta iascaigh ná mar a bhí measta i rith na bliana.
An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mara	680	Iarchuireadh €350,000 mar gheall ar an moill a bhí ann maidir le tosú tionscadail chóiríochta oifige. Rinneadh coigilteas mar thoradh ar mhoill maidir le baill foirne breise a ndearnadh soláthar dóibh sa mheastachán bunaidh a cheapadh.
Seirbhísí eile	960	Ós rud é nár cuireadh an obair ar bhunú an Ghréasáin Náisiúnta Tuaithe i gcrích faoi dheireadh 2015, bhí an caiteachas faoi leithdháileadh Cabhrach Teicniúla an CFR cuid mhór níos ísle ná mar a bhíothas ag súil leis.
Tionscadal Feabhsúcháin Inis Sionnach	4,328	Iarchuireadh €4,328,000 mar gheall ar an gcoigilteas a d'eascair ós rud é gur díríodh an obair le linn 2015 ar chur i gcrích na n-eilimintí forleathan infrastruchtúrtha agus nár cuireadh tús leis an bpríomhchéim 'glanta suas' níos costasaí mar gur chuir cinneadh rialtais i mBealtaine 2015 go suntasach le scóip an tionscadail, cur chuige 'uile Oileánda' sa áireamh.

				2015		2014
				Suim soláthraithe sa mheastachán	Toradh	Toradh
			€000	€000	€000	€000
D	**Íocaíochtaí Díreacha**					
D.1	Riarachán - pá			22,540	22,305	22,063
D.2	Riarachán - Caiteachas eile			7,940	8,624	7,762
D.3	Tacaíochtaí ioncaim agus margaidh			15,034		8,758
		Suim Bhunaidh	15,034			
		Forlíontach	78,700	93,734	89,156	8,758
D.4	Tacaíochtaí ioncaim i gceantair faoi mhíbhuntáiste					
		Suim Bhunaidh	195,000			
		Forlíontach	12,000	207,000	205,906	194,239
D.5	Seirbhísí eile			97	72	73
				331,311	**326,063**	**232,895**

Athruithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an t-ollchaiteachas maidir le Clár D €5.25 milliún euro níos ísle ná mar a bhí tuartha.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Tacaí Ioncaim agus Margaidh	(74,122)	Faoi mar a míníodh san alt faoin meastachán forlíontach, chomh maith leis na €65 milliún de mhaoiniú breise do dhícheadú an AE, rinne an meastachán forlíontach soláthar de €13.7 milliún i gClár D d'Íocaíocht nua Luaineachta Margaidh, chomh maith le soláthar breise de €12 mhilliún do scéim na ANC. Maoiníodh iad seo ag coigilteas i gcodanna eile den vóta. D'eascair an íocaíocht luaineachta margaidh mar phacáiste beart tacaíochta do na hearnálacha Beostoic ag Comhairle na nAirí Talmhaíochta agus ba é leithdháileadh na hÉireann ná €13.7 milliún. Chuir an Rialachán ábhartha AE ar chumas na mBallstát an leithdháileadh a fhorlíonadh faoi suas le 100%, .i. i gcás na hÉireann maoiniú náisiúnta breise de €13.7 milliún.
Tacaíochtaí ioncaim i gceantair faoi mhíbhuntáiste	(10,906)	Ba é sprioc an mheastacháin fhorlíontaigh ná íocaíochtaí a chlúdach a bhaineann le scéimeanna limistéar faoi mhíbhuntáiste na mblianta roimhe sin. B'éigean freisin tabhairt isteach i 2015 chatagóir nua na n-oileán a ionchorprú laistigh de na scéimeanna míbhuntáiste. Sháraigh costas iomlán iarratais Scéime Limistéar Mídheisiúil (LMD) na bliana roimhe sin a ceadaíodh le haghaidh íocaíochta i 2015 móide na híocaíochtaí a rinneadh i dtaca le Scéim 2015 na Limistéar faoi Shrianta Nádúrtha (scéim chomharbachta LMD), sháraigh sin an bunleithdháileadh; bhí, mar sin de, cistí a athleithdháileadh trí mheán an mheastacháin fhorlíontaigh riachtanach, agus caitheadh iad dá réir.

4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		Fo-cheannteideal		2015 Measta	2015 Réadaithe	2014 Réadaithe
			€000	€000	€000	€000
	RIARACHÁN					
1.	Aisghabháil ar thuarastal, srl. ar oifigigh ar iasacht chuig comhlachtaí lasmuigh			651	617	538
2.	Éarlais agus urrúis forghéillte faoi idirghabháil AE, aisíocaíocht onnmhairithe, srl. socruithe			1	32	990
3.	Aisíocaíochtaí ó tháillí tréidliachta do sheirbhísí cigireachta ag monarchana éanlaithe agus monarchana feola eile	B.3		14,816	18,171	16,845
4.	Fáltais ó tháillí cigireachta tréidliachta d'onnmhairithe beo	B.3		997	924	1,005
5.	Fáltais ó tháillí do sheirbhísí cigireachta ar áitribh déiríochta	B.3		5,000	6,459	5,688
	SEIRBHÍSÍ EILE					
6.	Fáltais ó dhíol vacsaíní, beostoc, táirgí feirmeoireachta, etc. ag Saotharlann Taighde Tréidliachta agus feirm i mBaile an Aba; aisghabháil ar chostais choraintín in Inis Píc	B.3		800	698	840
7.	Fáltais ó tháillí tástála síolta, táillí deimhnithe, táillí ceadúnais, lotnaidicídí, táillí clárúcháin etc, agus táillí ó fheirm Bhacastúin	A.3		1,903	2,404	3,748
8.	Fáltais ó ranníocaíochtaí feirmeora i dtreo an chostais a bhaineann leis an ngalar buaibheach a dhíothú	B.3		5,000	6,528	6,671
9.	Fáltais ó Choimisiún na talún			5	889	497
10.	Fáltais eile			1,314	2,071	1,628
	FÁLTAIS ÓN AE FAOI RIALACHÁIN RÁTHAÍOCHTA EAGGF					
11.	Costais idirghabhála mhargaidh agus costais airgeadais do bhearta rannóige (Ráthaíocht) FEOGA eile	D.3		100	20	—
12.	Caillteanas Stoic Idirghabhála, etc.	D.3, D.5		1	1,098	1,366
13.	EAFRD (An Ciste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe)	C.3,C.4 C.5,D.4				
	Bunaidh		394,332			
	Forlíontach		(39,000)	355,332	363,576	—
14.	Ciste Tréidliachta	B.3		12,000	13,303	11,622
15.	Fáltais ráthaíochta eile ón AE (Talmhaíocht)	D.3, D.5		1,506	1,654	1,029
16.	Fáltais ráthaíochta eile ón AE (Iascaigh EAGGF)	D.3		—	—	12
	FÁLTAIS ÓN AE FAOI RIALACHÁIN STRUCHTÚIR					
17.	Fáltais ó fhíneálacha agus fhorghéillte i leith iascaigh farraige	C.7		100	775	216
18.	Fáltais faoin Acht Imeall Trá 1933 agus an tAcht Maoine Stáit 1954	C.7		100	78	85
19.	Aisghabháil AE i ndáil le caiteachas ar iascaigh a chaomhnú agus a bhainistiú	C.7		1	305	2,070

				2015		2014
		Fo-cheannteideal		Measta	Réadaithe	Réadaithe
			€000	€000	€000	€000
20.	Táillí ceadúnais dobharshaothraithe	C.7		412	340	379
21.	Fáltais FIFG AE (dobharshaothrú agus forbairt)	C.7		6,900	—	—
22.	EFF (Iascaigh) 2007-2013	C.7		6,500	2,943	—
23.	Fáltais ó asbhaint a bhaineann le pinsin ar luach saothair na seirbhíse poiblí			100	47	—
24.	Fáltais ó asbhaint a bhaineann le pinsin ó luach saothair seirbhíse poiblí			16,950	15,751	15,991
	Iomlán			**430,489**	**438,683**	**71,220**

Míniú ar athruithe suntasacha

Tugtar míniú thíos i gcás gach teideal ina raibh an toradh éagsúil ón tsuim mheasta tar éis aon choigeartú meastacháin fhorlíontaigh de níos mó ná €100,000 agus níos mó ná 5%.

Cur síos	**Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000**	**Míniú**
Aisíocaíochtaí ó tháillí tréidliachta do sheirbhísí cigireachta ag monarchana éanlaithe agus feola eile	(3,355)	Bhí an líon fáltas níos airde ná mar a bhí súil leis mar gheall ar líon níos airde eallach, muc agus éanlaithe a maraíodh, chomh maith le híocaíocht níos tráthúla táillí amuigh.
Fáltais ó tháillí do sheirbhísí cigireachtaí áitreabh déiríochta	(1,459)	Bhí an toirt bhainne a próiseáladh níos airde ná mar a bhí súil leis de bharr aimsire níos fearr, méadú ar an tréad déiríochta agus cealú cuótaí bainne, as a lean leibhéal ard táillí a bheith á bhailiú.
Fáltais ó dhíolachán vacsaíní, beostoic, táirgí etc. ag an Saotharlann Taighde Tréidliachta agus ag an bhfeirm i mBaile an Aba; aisghabháil costas coraintín ag Inis Píc	102	Braitheann an méid samplaí a sheoltar chuig saotharlann na Roinne ar éileamh, mar sin is deacair an líon fáltas a gheofar a mheas go cruinn. Bhí laghdú níos mó ná mar a bhí súil leis ar an líon samplaí a seoladh chuig na Saotharlanna Tréidliachta Réigiúnacha i rith na bliana níos airde ná mar a bhí súil leis.
Fáltais ó tháillí tástála síl, táillí deimhnithe, táillí ceadúnais, lotnaidicídí, táillí cláraithe, etc. agus fáltais ó Fheirm Bhacastúin	(501)	Ba de bharr níos mó deimhnithe lotnaidicídí agus aistriú táillí arna gcoinneáil i gcuntas fionraí a bhí an méid táillí níos airde ná mar a bhí tuartha.
Fáltais ó ranníocaí feirmeoirí i dtreo an costas a bhaineann le deireadh a chur le galar bólachta	(1,528)	Ba léiriú ar an margadh láidir onnmhairithe ainmhithe beo i rith na bliana é an t-ardú ar an líon táillí a fuarthas.
Fáltais Choimisiún na Talún	(884)	Bhí méid i bhfad níos airde fáltas ná mar a bhí measta mar gheall gur lorgaíodh méideanna a bhí dlite do Choimisiún na Talún, mar gheall ar airgead ó mhaoin a dhíol agus mar gheall gur íocadh roinnt fuascailtí blianachta go luath.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Fáltais eile	(757)	Baineann €205,000 le géilleadh forghéilltí i ndáil le ceadúnais leagain atá coinnithe ar fionraí ó 2009 agus bhain an chuid eile den fharasbarr le hasbhaintí aoisliúntais foirne níos airde ó roinnt de na gníomhaireachtaí stáit faoin gceannteideal seo agus le héileamh nach raibh súil leis ar phasanna do pheataí mar thoradh ar fhorfheidhmiú níos mó ar rialuithe agus feasacht níos mó ar riachtanais.
Cailliúintí stoic idirghabhála, etc	(1,097)	Baineann an difríocht le haisíocaíocht a fuarthas ón AE i ndiaidh imréiteach ar chuntas EAGF 2014 a bhí deacair a thuar an tráth a raibh an meastachán á dhéanamh.
CETFT (An Ciste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe)	30,756	I Mí na Samhna, chuir an AE in iúl don Roinn nach raibh a ndóthain cistí ar fáil chun gach éileamh a réiteach a cuireadh faoina bráid i 2015, ach go n-íocfaí aon iarmhéideanna arbh ann dóibh go fóill go luath i 2016. D'iarr an Roinn, agus fuair sí, meastachán forlíontach don ghannchion a rabhthas ag súil leis ar luach €39 milliún. Nuair a fuarthas an íocaíocht deiridh do 2015, ní raibh sa ghannchion iarbhír ach €30 milliún.
Ciste Tréidliachta	(1,303)	Bhí líon fáltas níos airde ná mar a bhí measta de bharr chinneadh an AE an caiteachas incháilithe go léir in 2014 a aisíoc ón gCiste.
Fáltais Ráthaíochta Eile (Talmhaíocht)	(148)	De bharr íocaíochtaí níos mó a rinneadh faoin Scéim Torthaí Scoile, bhí an méid a fuarthas ar ais ón gCoimisiún Eorpach níos airde ná mar a bhí súil leis.
Fáltais ó fhíneálacha agus forghéillte i ndáil le hiascaigh mhara	(675)	Tá fáltais ó fhíneálacha in-athraithe, ag brath ar an méid a bhraitear, an líon cásanna cúirte a thugtar chun críche agus an líon fíneálacha agus forghéiltte a ghearrtar.
Aisghabháil AE i ndáil le caiteachas ar chaomhnú agus bainistiú iascach	(304)	Ní raibh soláthar déanta d'aisghabháil faoin cheannteideal seo sa mheastachán bunaidh mar go bhfuil fáltais ag brath ar an maoiniú a bhíonn ar fáil agus ar oiriúnacht na dtionscadal.
Fáltais EU EMFF (dobharshaothrú agus forbairt)	6,900	Mar gheall gur glacadh déanach leis an gClár Forbartha Bia Mara i mí na Nollag, níorbh fhéidir aon chaiteachas a fháil ar ais ón gCoimisiún AE do 2015.
EFF (Iascaigh) 2007-2013	3,557	Rinneadh an t-éileamh aisghabhála deiridh faoin gClár chuig an gCoimisiún AE ró-dhéanach sa bhliain lena phróiseáil roimh dheireadh na bliana.
Fáltais ó asbhaint a bhain le pinsin ó luach saothair seirbhíse poiblí	1,199	De bharr moilleanna fada sa phróiseas imréitigh PAS maidir le hearcaigh nua sa Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, bhí an méid fáltas PRD a rabhthas ag súil leis nío lú ná mar a soláthraíodh ar dtús sa mheastachán.

4.2 Fáltais Bhreise le hÍoc leis an Státchiste

	2015	2014
	€000	**€000**
Iarmhéid ag 1 Eanáir	54	—
Géilleadh na –iarmhéideanna cuntais fionraí	—	198
Costais dlí	19	16
Ranníocaíochtaí pinsin Bhord Bia	2	3
Géilleadh na cabhrach don tionscal próiseála bia	—	37
Dáileadh deiridh ó chuideachta leachtaithe	—	163
Ús a fuarthas ar thobhaigh táirgthe siúcra a ró-íocadh	—	716
Airgead coinsiasa	1	4
Aisíocaíocht iomarcaíochta ag iar-fhostaí Bhord Bainne Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí.	13	—
Forghéilleadh fáltas ilghnéitheach	2	—
Forghéilleadh seiceanna EAGF roimh 2001 nár briseadh	205	—
Aistrithe chuig an Stát Chiste	(90)	(1,083)
Iarmhéid ag 31 Nollaig	206	54

5 Líon agus Pá na bhFostaithe

Baineann an fhaisnéis a leanas faoi líon fostaithe agus pá leis an Roinn agus a gcuid comhlachas gaolmhar Stáit.

	2015	2014
Líon Foirne (comhionann le fostaithe lánaimsire) **ag deireadh na bliana**	4,383	4,421

	2015 €000	2014 €000
Pá	205,241	204,076
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	2,984	2,561
Liúntais eile	1,174	1,252
Ragobair	3,510	3,451
ÁSPC an Fhostóra	10,871	10,644
Pá iomlán	**223,780**	**221,984**

Baineann na mionsonraí faoi liúntais, ragobair agus luach saothair eile i nóta 5.1, 5.2 agus i nóta 5.3 thíos le baill foirne na Roinne a íoctar go díreach ón Vóta faoi chláir A go D, agus sin amháin. Tá eolas mionsonraithe maidir le socruithe na gComhlachtaí Stáit a bhaineann leis an Roinn ó thaobh luach saothair ar fáil sna tuarascálacha bliantúla ábhartha nó go díreach ó na comhlachtaí Stáit lena mbaineann.

5.1 Liúntais agus íocaíochta ragoibre

	Líon na bhFaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Uasíocaíocht aonair 2015 €	Uasíocaíocht aonair 2014 €
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	498	10	20,836	25,827
Liúntais eile	387	21	19,888	20,686
Ragobair	739	93	32,269	31,970
An líon daoine a fuair luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	348	110	37,693	40,241

5.2 Socruithe Eile maidir le Luach Saothair

Íocadh líon iomlán de €1,423,964 le 62 státseirbhíseach a bhí ar scor atá ag fáil pinsean na státseirbhíse, agus a hathfhostaíodh ar bhonn táille. homhlíon na táillí a íocadh prionsabail Acht (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012 Pinsin na Seirbhíse Poiblí.

5.3 Ró-íocaíochtaí Párolla

B'ionann ró-íocaíochtaí ag deireadh na bliana agus €551,565 (345 cás) (2014 €500,731 323 cás). As an méid sin, tá pleananna aisghabhála ar bun do, €318,391 (100 cás).

6 Ilghnéitheach

6.1 Maoiniú ón AE

Thug rialachán ón gComhairle (CE) Uimh. 1290/2005 isteach an Ciste Eorpach um Ráthaíocht Talmhaíochta (CERT) agus an Ciste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe (CETFT). Maoiníonn ciste CERT íocaíochtaí díreacha agus tacaí. Margaidh, agus cómhaoiníonn CETFT bearta forbartha tuaithe faoi chláir fhaofa forbartha tuaithe. I Mí na Bealtaine 2015 ghlac an AE go foirmeálta le Clár nua CETFT 2014-2020 le haghaidh na hÉireann, agus scoireadh d'incháilitheacht chaiteachais faoi CETFT 2007-2013 ag 31 Nollaig 2015.

Áirítear ar ghníomhaíochtaí na Roinne bearta atá maoinithe go hiomlán ag an EAGF agus gníomhaíochtaí atá cómhaoinithe ag an EAFRD agus ón Vóta.

Cuimsíonn Cláir C agus D caiteachas maidir le gníomhaíochtaí a chómhaoinítear ag an AE trí mheán EAFRD. Cuimsíonn Clár C freisin caiteachas maidir le gníomhaíochtaí a chómhaoinítear ó Chiste Tréidliachta an AE. Cuimsíonn Clár C caiteachas maidir le gníomhaíochtaí a chómhaoinítear ag an AE trí mheán na hIonstraime Airgeadais um Threoraíocht Iascaigh, 2000-2006 (FIFG) agus ag an gCiste Eorpach Iascaigh, 2007-2013 (EFF). Cuimsíonn Clár D muirear don Vóta de €68.13 milliún do mhaoiniú AE a dícheadaíodh mar gheall ar ró-éilimh ar scéimeanna limistéarbhunaithe.

Áirítear ar an gCuntas ús de €431,644 a íoctar ar iasachtaí gearrthréimhseacha €677 milliún a fuarthas ar iasacht in 2014 chun caiteachas Ráthaíochta EAGF a mhaoiniú ag feitheamh ar aisíocaíocht ón AE. Aisíocadh na hiasachtaí in 2015 mar aon le hús.

Fuarthas €599 milliún ar iasacht i gcistí gearrthréimhseacha in 2015 chun caiteachas EAGF Ráthaíochta a mhaoiniú ag feitheamh ar aisíocaíocht AE in 2016. Ní léirítear na hiasachtaí seo i Nóta 2.

Caiteachas atá maoinithe ag an AE arna bhainistiú ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

Ráthaíocht EAGF (bearta lánmhaoinithe ag an AE)	**2015**	**2014**
	€m	**€m**
Scéim Íocaíochta Aonair (lena n-áirítear Aisíocaíocht Mhodhnaithe)	1,122	1,178
Caoirigh fhéaraigh, éifeachtúlacht déiríochta, beatha Bhoirne (Rialachán AE 73/2009 Airteagal 68 bearta)	11	24
Aisíocaíochtaí onnmhairithe	13	—
Idirghabháil	5	—
Forthobhach Bainne	(71)	(10)
Eile	(5)	2
Chláir eile (bearta cómhaoinithe ag an AE)[a]	**2015**	**2014**
	€m	**€m**
Talmhaíocht		
Clár forbartha tuaithe EAFRD 2014-2020 [b]	364	—
Ciste Tréidliachta	13	12
Fáltais cómhaoinithe eile	3	2
Iascaigh		
FIFG - forbairt dobharshaothraithe/forbairt iascaigh	—	2
EFF – an Ciste Eorpach Iascaigh 2007 - 2013	3	—
	1,458	1,210

[a] Níl ach cómhaoiniú AE ar na cláir sin le feiceáil sa tábla seo.

[b] Faoi Chlár 2007-2013 CETFT, coimeádtar 5% de na fáltais go dtí go ndúntar an Clár per Rialachán AE 1290/2005 Alt 24.4, rud a raibh de thoradh air fáltais nialasacha i 2015. Cuirfear Cuntais Deiridh Bhliantúla do CFR CETFT 2007-2013 faoina bhráid faoi 30 Meitheamh 2016. Tar éis imréiteach deiridh an AE den Chuntas Bliantúil Deimhnithe deireanach, cúiteofar an 5% a choimeádtar.

6.2 GLAS

Tugadh isteach an scéim Ghlas ar Bheagán Carbóin do Chomhshaol na Talmhaíochta (GLAS) i Mí na Bealtaine 2015. Úsáideadh córas láimhe chun an chéad bhaisc íocaíochtaí a íoc i Mí na Nollag 2015. Ní raibh an córas TF a thacaíonn leis an scéim lánoibríochtúil fós. Bhí an córas láimhe easnamhach, rud a ghin ró-íocaíochtaí. Níor chainníochtaigh an Roinn leibhéal na ró-íocaíochtaí a rinneadh. Ba é an t-iarmhéid gan íoc ag 31 Lúnasa 2016 ná €168,000. Táthar ag súil leis go bhforchúiteofar na suimeanna ar ann dóibh fós roimh dheireadh 2016.

6.3 Ró-íocaíochtaí

	2015	**2014**
	€000	**€000**
Ró-íocaíochtaí scéime ag 1 Eanáir	3,022	4,257
Coigeartú maidir leis an Scéim Luathscoir	(20)	9
Ró-íocaíochtaí a ardaíodh i rith na bliana	8,701	6,479
Ceartúcháin	(1,070)	(1,221)
Aisghabhálacha	(7,016)	(6,424)
Díscríobh (nóta 6.6)	(363)	(78)
Ró-íocaíochtaí scéime amhail an 31 Nollaig	3,254	3,022

6.4 Díscríobh

Díscríobhadh na suimeanna seo a leanas faoi chead leithroinnt na Roinne Airgeadais:

	2015	2014
	€	€
Scéim:		
Luathscor ó fheirmeoireacht	7,098	14,260
Scéimeanna foraoisithe	2,664	43,910
Préimheanna AE ilghnéitheacha miscellaneous agus Scéimeanna Limistéar-Bhunaithe	34,207	—
An Scéim um Chaomhnú an Chomhshaoil faoin Tuath	208,664	—
An Scéim Bhithfhuinnimh	90,446	—
Préimheanna Vóta ilghnéitheacha	20,368	19,732
	363,447	77,902
Eile:		
Táillí cigireachta Tréidliachta gan íoc ag cuideachtaí a thuilleadh i mbun gnó	24,531	11,356
Ús deireanach díscríofa	—	2,232
Fáthanna eile	48	2,465
	24,579	16,053

6.4 Costais Dlí agus Cúiteamh

Tá coatais dlí íoctha sa bhlain catagóirithe mar leanas:

					2015	2014
	Líon na gcásanna	**Costais dhlíthiúla arna n-íoc ag an Roinn**	**Costais dhlíthiúla arna ndámhachtain**	**Cúiteamh a dámhadh**	**Iomlán**	**Iomlán**
		€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Éilimh a rinne fostaithe an Vóta	183	92	—	793	885	224
Éilimh ag baill den phobal	14	317	—	134	451	1,316
		409	—	927	1,336	1,540

Ar mhaithe le rúndacht an éilitheora tiomsaítear an nóta seo ag leibhéal comhiomlán.

6.6 Dliteanas Teagmhasach

Tá an Roinn páirteach i roinnt imeachtaí dlíthiúla ar féidir go ndéanfaidh siad dliteanais a ghiniúint, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Tá an méid iarbhír nó ionú an ábhair dhliteanais neamhchinnte.

De thairbhe cinneadh Rialtais, ghlac an Roinn ceannas as an obair fheabhsúchán ar láithreán Inis Sionnach ó 2012 i leith Ní fios fós an costas a bhainfidh le feabhsúchán talaimh ag an láithreán seo, a fhad is atáthar ag feitheamh le cead pleanála do scéim shonrach fheabhsúcháin.

6.7 Deontais un Chabhair Bia

Is é atá sa chlár Domhanda Bia an eagraíocht cúnaimh bhia de chuid na Náisiún Aontaithe agus oibríonn sé ar bhonn ranníocaíochtaí deonacha a ghealltar go neamhrialta. Cuireann an clár cúnamh bia ar fáil do thíortha a bhfuil acu leis, cuidíonn le tionscadail eacnamaíochta agus sóisialta a chur i bhfeidhm agus tugann faoiseamh d'íospartaigh tubaistí nádúrtha agus tubaistí eile. Tá an clár i bhfeidhm in thart ar 80 tír. €18.476 milliún a bhí i rannchuidiú na hÉireann leis an gclár Domhanda Bia i 2015 (2014: €8.436 milliún).

Is é an Coinbhinsiún um Chúnamh Bia an príomhchomhaontú idirnáisiúnta ar sholáthar cúnaimh bhia agus fónann sé mar chód iompair sárchleachtais agus mar ghealltanas bliantúil maidir le cúnamh bia. An clár Domhanda Bia a choimeádann cúnamh arna dheonadh faoin gCoinbhinsiún agus baintear úsáid as chun cúnamh a sholáthar i gcúinsí éigeandála. €1.524 milliún a bhí i rannchuidiú na hÉireann leis an gCoinbhinsiún um Chúnamh Bia i 2015 (2014: €1.524 milliún).

6.8 Íocaíochtaí Ex-Gratia

Rinneadh íocaíochtaí ex-gratia de €2,620,050 le 141 eagraíocht leasa ainmhithe (2014: €1,892,200).
Rinneadh íocaíocht ex-gratia €9,252 le Cathaoirleach na Comhairle Comhairlí um Leas Ainmhithe Feirme.

Rinneadh íocaíocht *ex-gratia* €4,000 le Cathaoirleach na Comhairle Comhairleach um Leas Ainmhithe Feirme.

Rinneadh íocaíochtaí *ex-gratia* €3,000 le trí eagraíocht chun pórtha beostoic annamha a chur chun cinn agus a chaomhnú.

Rinneadh íocaíocht *ex-gratia* €933 le feirmeoir le haghaidh bia ainmhithe éigeandála.

Rinneadh íocaíochtaí *ex-gratia* €900 le daoine a fuair deontas faoin Scéim um Roghanna Comhshaol Talmhaíochta.

Rinneadh íocaíochtaí ex-gratia le roinnt eagraíochtaí i dtreo seónna talmhaíochta éagsúla a reáchtáil, mar seo a leanas:

	2014
	€
Cumann Seónna nahÉireann Teo.	85,000
Macra na Feirme	34,000
Bantracht na Tuaithe	9,000
Margaí Tuaithe Teo.	6,000
Sochaí Madra Caotach idirnáisúnta	6,000
Cumann Eolaíochtí Talmhaíochta	4,000
Coiste Sheó Talmhaíochta & Gairneoireahta Dhroichead an Chaisleáin	750

6.9 Mírialtacht Amhrasta

Tá an chigireacht maidir le caiteachas míchuí amhrasta i bhfeidhm faoi láthair i ndáil le híocaíochtaí ar leith a rinneadh faoin scéim agra-chomhshaoil chómhaoinithe An Ciste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe. Meastar go bhfuil gné náisiúnta an chaiteachais i gceist thart ar €130,000.

6.10 Suim iarchurtha ón bhfarasbarr atá le tabhairt suas

Cuimsíonn géilleadh iarchurtha coigilteas de €12 milliún i gcaiteachais chaipitil sna fo-cheannteidil seo a leanas.

B.3	Sábháilteacht bia (agus sláinte phoiblí), sláinte agus leas ainmhithe agus sláinte plandaí
C.6	Foraoiseacht agus bithfhuinneamh
C.8	An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara
C.10	Tionscadal feabhsúcháin Inis Sionnach

7. Cuntas Ciste Rásaíochta Capall agus Con

Suimeanna na bhfáltas agus na n-íocaíochtaí don tréimhse go 31 Nollaig 2015

	2015	2014
	€000	€000
Iarmhéid amhail 1 Eanáir	—	—
Fáltais (focheann A.11)	68,000	54,220
Íocaíochtaí		
Rásaíocht Capall Éireann	54,400	43,376
Bord na gCon	13,600	10,844
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig	—	—

Sceideal na Talún agus Foirgneamh

Maoine	Achar (Heicteáir)
An Cabhán	
Tailte, Coláiste Teagasc, Béal Átha Éis	17.0
Plota foraoise, Dún an Rí	0.3
Corcaigh	
Inis Sionnach (lena n-áirítear droichead agus bóthar rochtana)	45.7
Saotharlann tástála Fola, Bóthar na Modh-Fheirme	—
Déiríochta eolaíocht saotharlainne, Bóthar na Modh-Fheirme	—
Saotharlann tréidliachta réigiúnach, Bóthar na Modhfheirme	–
Tailte, Bóthar na Modhfheirme	4.0
Plota foraoise, Baile Átha hÚlla	1.0
Plota foraoise, Bealach Eabhra	1.6
Plota foraoise, An Baile Nua	29.7
Plota foraoise, Droichead na Bandan	1.4
Plota foraoise, Dún ar Aill	1.1
Plota foraoise, Dún Mánmhaí	0.8
Plota foraoise, Cill an Mhuilinn	0.1
Plota foraoise, Cill Ia	7.0
Plota foraoise, Cill Uird	0.8
Plota foraoise, Áth Trasna	1.5
Plota foraoise, Bántír	6.2
Plota foraoise, Dúiche Ealla	6.5
Forest plots, Kinalea	5.9
Plota foraoise, Ros Ó gCairbre	11.0
Dún na nGall	
Saotharlann tástála prátaí, Ráth Bhoth	78.0
Ionad tástála prátaí, Ráth Bhoth	—
Plota foraoise, Ard an Rátha	6.5
Plota foraoise, Leitir Ceanainn	0.2
Plota foraoise, Cúil na gCuirridín	0.4
Baile Átha Cliath	
Plota foraoise, Coill an Chaoich	0.7
Gaillimh	
Tailte, Coláiste Teagasc, Baile Átha an Rí	59.0
Plota foraoise, Béal Átha Ghártha	0.5
Plota foraoise, Uachtar Ard	7.0
Ciarraí	
Plota foraoise, Ceann Mara	0.2
Plota foraoise, Cill Airne	1.0
Plota foraoise, Cill Orglan	28.6

Maoine	Achar (Heicteáir)
Cill Dara	
Ionad Tástála, Bacastúin	—
Stacumny Teachín, Bacastúin	—
Tailte, Bacastúin	113.0
Forest plot, Athy	2.6
Plota foraoise, Domhnach Dheá	0.2
Cill Chainnigh	
Tailte, Coláiste Chill an Dátúnaigh	18.0
Laoise	
Plota foraoise, Darú	2.2
Liatroim	
Plota foraoise, Gleann Fearna	11.0
Plota foraoise, An Damhshraith	107.3
Luimneach	
Plota foraoise, Béal an Átha	2.7
Plota foraoise, Faing	1.8
Plota foraoise, Áth Dara	3.0
Plota foraoise, Cill Fhíonáin	9.9
An Longfort	
Plota foraoise, Gránard	0.7
Maigh Eo	
Plota foraoise, Béal Easa	3.0
Uíbh Fhailí	
Plota foraoise, Tulach Mhór	2.5
Ros Comáin	
Plota foraoise, Loch Cé	32.0
Sligeach	
Plota foraoise, Béal Trá	141.0
Plota foraoise, Baile Hamaltúin	2.0
Plota foraoise, Binn Ghulbain	3.8
Plota foraoise, Cúil Mhuine	1.3
Plota foraoise, Loch Gile	12.1
Tiobraid Árann	
Plota foraoise, Cluain Meala	3.2
Plota foraoise, Neir	2.8
Plota foraoise, Crois na Rae	0.5
Plota foraoise, Carraig na Siúire	4.0
Plota foraoise, An Chloichín	1.3
Plota foraoise, Cill Síoláin	1.9
Port Láirge	
Plota foraoise, Coill Mhic Thomáisín	17.5
An Iarmhí	
Plota foraoise, Baile na gCros	1.0
Plota foraoise, Loch Ainninn	14.5
Loch Garman	
Plota foraoise, Fotharta	4.8
Plota foraoise, Guaire	11.1

Maoine	Achar (Heicteáir)
Cill Mhantáin	
Plota foraoise, Ballinahinch	60.7
Plota foraoise, Gleann Ó Máil	3.0
Plota foraoise, An Coireán	59.0
Plota foraoise, Abhainn Mhór	1.0
Plota foraoise, Áth na Sceire	4.0
Plota foraoise, Gleann Dá Loch	7.6
Plota foraoise, Teach Sagard	1.4

Mar chomharba ar Choimisiún Talún na hÉireann, bhí 11 heicteár breise ag an Aire de thalamh talmhaíochta chomh maith le 384 heicteár de thalamh neamhthalmhaíochta ar láimh ag 31 Nollaig 2015.

Maoin ag Chuanta Iascaigh

Ina theannta sin, tá talamh agus foirgnimh ag sé ionad cuain iascaigh dílsithe don Aire. Tugtar cuntas ar leithligh orthu sa chuntas Ciste Cuain Iascaigh.